

Presentació

Famílies i adolescents

És un fet assumit que actualment la institució de la família i els adolescents són molt diferents dels de fa mig segle. La família nuclear, unitat de producció i consum, que va descriure, entre altres autors cabdals, Engels amb tant d'encert, persisteix. Avui, però, cal parlar de famílies monoparentals, de famílies d'homosexuals, etc. com a fenòmens institucionalitzats i reconeguts legalment per les societats, tot i ser només parcialment acceptats per molts ciutadans. La convivència entre diferents tipus de família no és difícil. Actualment és més difícil la convivència, en el si de les famílies, amb els adolescents. Fa uns segles, al món occidental no existia l'adolescència com l'entenem ara. Els nens contribuïen amb el seu treball a la supervivència de la institució sense ser remunerats. El concepte de majoria d'edat tampoc no es considerava; de nens a adults hi havia un pas. Les nenes es casaven a l'inici de la pubertat i els nens ajudaven els pares, romanent a la casa pairal un cop s'afillaven, o emigrant a les ciutats concentrades al voltant de les fàbriques. L'adolescència és un fenomen relativament nou. Es considera una fase transcendental en el procés de conversió d'un nen/a en adult. El treball dels infants es considera un delictes. L'educació dels nens i adolescents no és un privilegi excepcional per a uns quants sinó un dret per a tots. Els adolescents formen també un grup social ben definit. Reivindiquen la seva visibilitat i el dret a determinar el seu destí dins la comunitat més enllà de l'entorn familiar. En les societats actuals hi ha problemes, com la dependència de les drogues, l'agressió als pares i altres fenòmens impensables fa cinquanta anys, que afecten una part considerable dels adolescents. La sociologia ha tractat aquests temes aplicant tècniques d'investigació sofisticades. Aquest volum miscel·lani de PAPERS. REVISTA DE SOCIOLOGIA dóna compte d'aquest tractament.